Περι Αληβαγο Βαγοιηζνογο: Πιδο Κατασταβο Ασο Παβοβαδιγο Πιδο Προτεσταντιγο Ναμαζκιρδηγο

論真實之敬拜上帝：論新教崇拜聚會中情感主義之偏差

Ιωγο Λογοσοφιγο Γραφηγο Πιδο Βαοιγο Βιμαρδιγο

一篇聖經神學之學術論文

- Frank Leo 劉宗唐 משה הלוי *Φραγκίσκος Μωυσῆς Λευίτάκης* משה לוין (לעווין)

I. ΕΙΣΑΓΩΓΟ — 緒論

Πιδο σαρλο νωγο, στοργο ασταβογο ηρσιδο πιδο ναμαζκιρδηγο ασο Προτεσταντιγο εκκλησιαγο: μαρδανο οδο ζινανο παβοβαδιγο κιριδο πιδο ζαμιγο ασο βαγοιηζνογο, οδο ειδο ραγο αστο.

在當代，一個重大的危機已經降臨於新教基督教會的崇拜聚會之中：會眾以情感主義取代了對上帝的真實敬拜，此乃極大之謬誤。

Μαρδανο χοηνδο: «Μανο αβρο κιριδο αβο βαγο» — αλλο μανο νο πιδο αληβαγο βαγοιηζνογο αστο, μανο πιδο παβοβαδιγο μονο αστο. Κιρδο ασο αβρηγο νο κιρδο ασο ιαζαδηγο αστο.

眾人言:「我因此向上帝哭泣」——然而此並非真實之敬拜上帝，此僅為情感主義而已。出於眼淚之行為並非出於敬虔之行為。

Ιωαννο 4:24 χοηνδο: «Βαγο πνευμα αστο, οδο μαρδανο κι πιδο βαγοιηζνογο κιριδο, αβο μανο πιδο πνευμα οδο πιδο αληβαγο βαγοιηζνογο κιρδο βοοηιο.»

約翰福音四章二十四節教導:「神是個靈，所以拜祂的，必須用心靈和誠實拜祂。」（’Ιωάννης 4:24 — "God is Spirit, and those who worship Him must worship in spirit and truth."）

Ειδο λογο αστο ασο ειδο γραφηγο: βαγοιηζνογο νο πιδο παβοβαδηγο ασο τανο αστο, αλλο πιδο πνευμα οδο πιδο αληβαγο — πιδο βιζγο λογο ασο βαγο οδο πιδο αγνοιηζνογο αβο βαγο.

此經文之要義在此:敬拜不在於肉體之情感，而在於靈與真理——在於上帝的聖道與對上帝之分別為聖。

II. ΠΙΔΟ ΚΑΤΑΣΤΑΒΟ ΑΣΟ ΠΑΒΟΒΑΔΙΓΟ ΠΙΔ´ΝΑΜΑΖΚΙΡΔΗΓΟ — 論崇拜聚會中情感主義之偏差

Α. Αβρηγο Νο Αληβαγο Αστο Ασο Νοζδηγο Αβο Βαγο — 哭泣不等於親近上帝
Πιδο πολλο Προτεσταντιγο εκκλησιαγο, μαρδανο χοηνδο κι μαρδο κι στοργο αβρο κιριδο, ειδο μαρδο νοζδο αβο βαγο αστο. Αλλο ειδο αληβαγο νο αστο.

在許多新教教會中，人們聲稱若一個人大聲哭泣，此人便是親近上帝的。然而此言並非真實。

Ωσηε 7:14 χοηνδο: «Οδο μανο νο αβο πιδο καρδια μανανο βωαζο κιριδο, αλλο μανο πιδο αγλο μανανο ζορο χοηνδο. Μανο αβο σιτο οδο νωγο αινο ρασανο κιριδο, αλλο μανο πιδο αληβαγο ασο μανο γαρδιδο.»

何西阿書七章十四節說：「他們並不誠心哀求我，乃在床上呼號。他們為求五穀新酒聚集，仍然悖逆我。」（Hosea 7:14 — "They do not cry out to Me with their heart, but they wail upon their beds."）

Ειδο λογο ζανηιο λαυαδο αβο μαρδανο: αβρηγο ασο τανο — ζορο ασο οαδο — ειδο νο αληβαγο αστο ασο βωαζηγο αβο βαγο. Ισραελο αβρο κιριδο, αλλο μανανο καρδια νοζδο αβο βαγο νο αστο. Μανο ασο τανηγο βωαζο κιριδο, νο ασο πνευμαγο.

此經文教導我們認識：肉體之哭泣——風一般的呼號——並非向上帝的真實呼求。以色列人哭泣了，然而他們的心卻不親近上帝。他們出於肉體呼號，而非出於靈。

Ωσαυτωσο, Ιεσαιαο 29:13 χοηνδο: «Κυριο χοηνδο: Ειδο λαογο νοζδο αβο μανο ηρσιδο πιδο στομα μανανο οδο πιδο λοφο μανανο μανο τιμηγο κιριδο, αλλο καρδια μανανο πορσο ασο μανο αστο, οδο βαγοιηζνογο μανανο αβο μανο παραδοσιγο ασο μαρδανο αστο κι ζανηιο λαυαδο αστο.»

同樣地，以賽亞書二十九章十三節說：「主說：『因為這百姓親近我，用嘴唇尊敬我，心卻遠離我；他們敬畏我，不過是領受人的吩咐。』」（Isaiah 29:13 — "These people draw near to Me with their mouths and honor Me with their lips, but their hearts are far from Me. Their worship of Me is but rules taught by men."）

Ειδο λογο αστο βαοιγο — κυριοτατο — αβο ειδο γραφηγο: μαρδο μαγηιο πιδο λοφο μανο βαγο τιμηγο κιρδο, πιδο ζορηγο ασο στομα μανο, αλλο καρδια μανο ασο βαγο πορσο αστο. Ειδο αστο κατασταβο ασο πολλο Προτεσταντιγο ναμαζκιρδηγο σαρλο νωγο: μαρδανο αβρο κιριδο, ζορο χοηνδο, τανο ασο μαρδανο τρεμηγο κιριδο — αλλο ειδο νο αληβαγο βαγοιηζνογο αστο.

此乃最高之聖經教訓：人可能用嘴唇尊敬上帝，以口中的呼喊為之，然而其心卻遠離上帝。此正是當代許多新教崇拜聚會之光景：人們哭泣、呼喊、身體顫抖——然而此並非真實的敬拜。

Β. Þαλιδηγο ασο Τανο Νο Αληþαγο Αστο ασο Πνευμα Αγιο — 身體的跳躍不等於被聖靈充滿

Πιδο πολλο ναμαζκιρδηγο, μαρδανο οδο ζινανο þαλιδο οδο ανω κιριδο, οδο χοηνδο κι ειδο κιρδο ασο Πνευμα Αγιο αστο. Αλλο Γραφηγο αληþαγο ζανηιο λαυαδο αβο μαρδανο.

在許多崇拜聚會中，男女們上下跳躍，並聲稱此為聖靈所做之工。然而聖經教導人們認識真理。

Γαλαταο 5:22-23 χοηνδο: «Αλλο μιοαγο ασο Πνευμα αγαπο αστο, χαρα, ειρηνο, μακροþυμια, χρηστοτητα, αγαþοτητα, πιστιγο, πραοτητα, εγκρατεια.»

加拉太書五章二十二至二十三節說：「聖靈所結的果子就是仁愛、喜樂、和平、忍耐、恩慈、良善、信實、溫柔、節制。」（Galatians 5:22-23 — "But the fruit of the Spirit is love, joy, peace, patience, kindness, goodness, faithfulness, gentleness, self-control."）

Ζανηιο ειδο λογο: μιοαγο ασο Πνευμα Αγιο «εγκρατεια» αστο — αστοδηγο ασο ρωζανο. Ειδο νο ασο þαλιδηγο ασο τανο αστο, νο ασο ζορηγο κι μαρδανο κιριδο. Πνευμα Αγιο εγκρατεια λαυαδο, νο ρωζανηγο ασο τανο κι βαγοιηζνογο νομιζηιο.

請注意此教訓：聖靈所結的果子是「節制」——即自我約束。此並非出於身體的跳躍，亦非出於人們所做的呼喊。聖靈賜下節制，而非那被誤以為是敬拜的肉體激動。

Α΄ Κορινþιο 14:33 χοηνδο: «Αβο κι βαγο νο βαγο ασο ακαταστaþιαγο αστο, αλλο βαγο ασο ειρηνηγο.»

哥林多前書十四章三十三節說：「因為神不是叫人混亂的神，乃是叫人安靜的神。」（1 Corinthians 14:33 — "For God is not the author of confusion but of peace."）

Οδο Α΄ Κορινþιο 14:40: «Αλλο παντα πιδο þιζγο ταξιγο οδο πιδο κοσμο κιρδο βοοηιο.»

又哥林多前書十四章四十節:「凡事都要規規矩矩地按著次序行。」(1 Corinthians 14:40 — "Let all things be done decently and in order.")

Κι þαοιγο ασο ειδο ναμαζκιρδηγο — κι μαρδανο ζορο χοηνδο, þαλιδο κιριδο, αβρο κιριδο πιδο ανωκατωτασιαγο — ειδο πιδο κοσμο νο αστο. Ειδο νο λογο ασο Πνευμα Αγιο αστο. Βαγο βαγο ασο ειρηνηγο αστο, νο βαγο ασο ανωκατωτασιαγο.

若此種崇拜聚會——人們呼喊、跳躍、在混亂中哭泣——此並不合乎規矩。此並非聖靈之工。上帝是平安的神，而非混亂的神。

III. ΠΙΔΟ ΑΝΕΞΗΓΗΤΙΓΟ ΛΟΓΗΓΟ ΑΣΟ ΠΟΙΜΕΝΟ: ΠΡΟΣΩΠΙΓΟ ΙΣΟΡΙΑΓΟ ΠΙΔΟ ΤΟΠΟ ΑΣΟ ΕΞΗΓΗΣΙΓΟ ΓΡΑΦΗΓΟ — 論牧者之非解經式講道：以個人故事取代聖經經文之釋義

Α. Κι Ποιμενο Προσωπιγο Ισοριαγο Χοηνδο Πιδο Τοπο Ασο Βαγοιγο Λογο — 當牧師以個人故事取代上帝的聖道

Πιδο στοργο ραγοτατο κατασταþο ασο Προτεσταντιγο εκκλησιαγο, πολλο ποιμενο νο αληþαγο εξηγησιγο ασο Γραφηγο κιριδο, αλλο μανο προσωπιγο ισοριαγο χοηνδο — ισοριαγο ασο ζινδαγιγο ασο μανο, ισοριαγο κι παþοβαδηγο ασο ναγαυκιρδιγο κιριδο — οδο Γραφηγο ασο βαγο πιδο πισοα νο αστο.

在新教教會中一個極大的弊病，乃是許多牧師不做真實的聖經釋義，而是講述個人的故事——他們自己生活中的故事、挑動聽眾情感的故事——而上帝的聖經經文卻被置於次要的地位。

Β΄ Τιμοþεο 4:2-4 χοηνδο: «Λογο κηρυξο, πιδο þιζγο καιρο οδο πιδο ραγο καιρο αστοδο, ελεγξο, επιτιμηγο κιρδο, παρακληγο κιρδο, πιδο παντα μακροþυμια οδο διδαχηγο. Αβο κι καιρο ηρσιδο κι μαρδανο αληþαγο διδαχηγο νο þοηνδο, αλλο

κατα παþοβαδηγο ασο μανανο μανο αβο μανανο διδασκαλανο αþρογιρδο κιρδο κι ναγαυ ασο μανανο κνεþηγο κιρδο, οδο μανο ασο αληþαγο ναγαυ μανανο γαρδηδο, οδο αβο μυþανο γαρδηδο.»

提摩太後書四章二至四節說：「務要傳道，無論得時不得時，總要專心，並用百般的忍耐、各樣的教訓責備人、警戒人、勸勉人。因為時候要到，人必厭煩純正的道理，耳朵發癢，就隨從自己的情慾，增添好些師傅，並且掩耳不聽真道，偏向荒渺的言語。」（2 Timothy 4:2-4 — "Preach the word; be ready in season and out of season; reprove, rebuke, and exhort, with complete patience and teaching. For the time is coming when people will not endure sound teaching, but having itching ears they will accumulate for themselves teachers to suit their own passions, and will turn away from listening to the truth and wander off into myths."）

Αποστολο Παυλο ζανηιο λαυαδο αβο Τιμοþεο: λογο κηρυξο — νο ισοριαγο ασο τοανο. Λογο ασο βαγο κηρυξο. Ποιμενο κι ισοριαγο χοηνδο πιδο τοπο ασο εξηγησιγο Γραφηγο, μανο λογο ασο Παυλο νο ναγαυ κιριδο. Μανο «ναγαυ κνεþιγο» ασο μαρδανο πορο κιριδο — παþοβαδηγο — αλλο αληþαγο λογο ασο βαγο νο λαυαδο.

使徒保羅教導提摩太認識：要傳講聖道——而非你自己的故事。要傳講上帝的聖道。那些以故事取代聖經釋義的牧師，乃是不聽從保羅之教訓的。他們滿足了人們「發癢的耳朵」——滿足了情感——卻不傳講上帝的真道。

Ιερεμιαο 23:16 χοηνδο: «Ασο λογο ασο νεβιανο κι αβο τοανο νεβυγο χοηνδο μα ναγαυ κιρδο. Μανο τοανανο σοφιδο κιριδο. Μανο οινηγο ασο καρδια μανανο χοηνδο, νο ασο στομα ασο Κυριο.»

耶利米書二十三章十六節說：「萬軍之耶和華如此說：『這些先知向你們說預言，你們不要聽他們的話。他們以虛空教訓你們，所說的異象是出於自己的心，不是出於耶和華的口。』」（Jeremiah 23:16 — "Do not listen to the words of the prophets who prophesy to you,

filling you with vain hopes. They speak visions of their own minds, not from the mouth of the LORD."）

Ποιμενο κι προσωπιγο ισοριαγο χοηνδο οδο παþοβαδηγο ασο μαρδανο κιριδο, μανο νο λογο ασο Κυριο χοηνδο. Μανο «οινηγο ασο καρδια μανανο» χοηνδο. Ειδο μεγισταγο þεριμογο αστο.

那些講述個人故事、以情感操縱會眾的牧師，並非在傳講耶和華的話。他們在說「出於自己心中的異象」。此乃極大的罪。

B. Ειδο Ναμαζκιρδηγο Νο Φαρακο Αστο Ασο Μηβαγιγο ‹Κονβεντιο› — 此種崇拜聚會與異教徒或無神論者的世俗大會無異

Κι ναμαζκιρδηγο πιδο παþοβαδιγο αστοδο αστο — κι ποιμενο ισοριαγο χοηνδο κι αβρηγο κιριδο, κι μαρδανο þαλιδο κιριδο, κι μουσιγο στοργο αστο — ειδο νο φαρακο αστο ασο κονβεντιο ασο μαρδανο μηβαγιγο πιδο ζαμιγο.

當崇拜聚會建立在情感主義之上——牧師講述催淚故事，會眾跳躍，音樂響亮——此便與世上不信神者的世俗大會無異。

Αβο κι þιζγο λογο: μαρδανο μηβαγιγο — αþεισταγο οδο παγανοιγο — μανο ασο «μοτιβατιοναλο» κονβεντιο αβρο κιριδο, þαλιδο κιριδο, παþοβαδηγο πορο αστο. Κι ναμαζκιρδηγο ασο εκκλησιαγο ωσαυτωσο κιριδο, τι φαρακο αστο; Τι αστο κι ειδο ναμαζκιρδηγο φαρακο κιριδο ασο κονβεντιο ασο κοσμο;

講得更明白些：不信神者——無神論者與異教徒——他們在所謂「激勵」大會中也哭泣、跳躍、情感滿溢。若教會的崇拜聚會也做同樣的事，有何分別呢？是什麼使此崇拜聚會有別於世俗的大會呢？

Ματþαιο 6:7-8 χοηνδο: «Οδο πιδο βαγοιηζνογο τοανανο, μα πολυλογιαγο κιρδο ωσο εþνανο κιριδο, αβο κι μανο νομιζηιο κι πιδο πολυλογιαγο μανανο ναγαυ

κιρδο βοοηιο. Μα ωσο μανο κιρδο, αβο κι πατηρ τοανανο ζανηιο κι τοανο χρεια αστο πρωτο κι τοανο αβο μανο βωαζο κιρδο.»

馬太福音六章七至八節說：「你們禱告，不可像外邦人，用許多重複話，他們以為話多了必蒙垂聽。你們不可效法他們，因為你們沒有祈求以先，你們所需用的，你們的父早已知道了。」（Matthew 6:7-8 — "And when you pray, do not heap up empty phrases as the Gentiles do, for they think that they will be heard for their many words. Do not be like them, for your Father knows what you need before you ask Him."）

Χριστο χοηνδο: «μα ωσο εþνανο κιρδο.» Ειδο λογο σαφο αστο. Βαγοιηζνογο ασο εκκλησιαγο αβο φαρακο βοοηιο ασο κιρδηγο ασο εþνανο — ασο κιρδηγο ασο κοσμο. Κι ναμαζκιρδηγο ωσο κονβεντιο ασο κοσμο αστο, ειδο βλασφημια αβο βαγο αστο — αβο κι μαρδανο ναμο ασο βαγο αβο κιρδηγο ασο κοσμο βαρηιο.

基督說：「不可效法外邦人。」此教訓甚為明白。教會的敬拜必須有別於外邦人之作為——有別於世俗之作為。若崇拜聚會與世俗的大會無異，此便是對上帝的褻瀆——因為人們將上帝的名用於世俗的行為之上。

Εξοδο 20:7 χοηνδο: «Ναμο ασο Κυριο βαγο τοανο αβο σοφηγο μα χοηνδο, αβο κι Κυριο μαρδο κι ναμο ασο μανο αβο σοφηγο χοηνδο νο αþεριμο κιρδο.»

出埃及記二十章七節說：「不可妄稱耶和華你神的名；因為妄稱耶和華名的，耶和華必不以他為無罪。」（Exodus 20:7 — "You shall not take the name of the LORD your God in vain, for the LORD will not hold him guiltless who takes His name in vain."）

Κι ποιμενο ναμαζκιρδηγο κιρδο κι ωσο κονβεντιο ασο κοσμο αστο αλλο ναμο ασο βαγο πιδο ειδο αβο τιμηγο αστοδο, ειδο ναμο ασο βαγο αβο σοφηγο χοηνδο αστο. Ειδο αβο κι ναμο ασο ιαζαδο αβο þοοηγο ασο κοσμο βαρηιο — ειδο βλασφημια αστο.

當牧師舉行與世俗大會無異的崇拜聚會、卻將上帝的名冠於其上以為尊榮時，此便是妄稱上帝的名。此乃將聖者之名用於世俗的娛樂——此便是褻瀆。

IV. ΒΑΓΟΙΗΖΝΟΓΟ ΑΣΟ ΒΑΓΟ ΠΙΔΟ ΑΓΝΟΙΗΖΝΟΓΟ ΑΣΤΟ, ΝΟ ΠΙΔΟ ΠΑÞΟΒΑΔΗΓΟ — 對上帝的敬拜在於分別為聖，而非在於情感

A. Ζανηιο Ασο «Αγνοιηζνογο» (Sanctificatio) —「分別為聖」之教義

Λευιτικο 10:1-3 χοηνδο ισοριαγο ασο Ναδαβ οδο Αβιου, λογδανο ασο Ααρων. Μανο πυρο ξενο — κι Κυριο νο παραγγελιαγο κιριδο — αβο Κυριο βαρηιο. Οδο πυρο ασο Κυριο ασο μανο ηρσιδο οδο μανο πιδο νασο ασο Κυριο μιρηιο. Μωσε χοηνδο αβο Ααρων: «Ειδο αστο κι Κυριο χοηνδο: Πιδο μαρδανο κι νοζδο αβο μανο ηρσιδο, μανο αγνο κιρδο βοοηιο, οδο πιδο νασο ασο παντα λαογο μανο τιμηγο βοοηιο.»

利未記十章一至三節記載了拿答與亞比戶——亞倫之子——的事蹟。他們獻上凡火——耶和華所沒有吩咐的——到耶和華面前。於是有火從耶和華面前出來，把他們燒滅在耶和華的帳幕前。摩西對亞倫說：「這就是耶和華所說：『我在親近我的人中要顯為聖，在眾民面前，我要得榮耀。』」（Leviticus 10:1-3 — "Now Nadab and Abihu, the sons of Aaron... offered unauthorized fire before the LORD... And fire came out from before the LORD and consumed them... Then Moses said to Aaron, 'This is what the LORD has said: Among those who are near Me I will be sanctified, and before all the people I will be glorified.'"）

Ειδο ισοριαγο þαοιγο αστο. Βαγο τοανο χοηνδο: «Πιδο μαρδανο κι νοζδο αβο μανο ηρσιδο, μανο αγνο κιρδο βοοηιο.» Βαγοιηζνογο πρωτο πιδο αγνοιηζνογο αστο — πιδο βαγο αγνο κιρδηγο. Ειδο νο πιδο παþοβαδηγο αστο, νο πιδο αβρηγο, νο πιδο þαλιδηγο. Ναδαβ οδο Αβιου αληþαγο αβο ναμαζκιρδηγο ηρσιδο,

αλλο μανο βαγοιηζνογο κατα αληþαγο ρωζανο νο κιριδο — μανο «πυρο ξενο» βαρηιο — οδο βαγο μανανο ζινηιο.

此記載至為嚴肅。上帝說:「在親近我的人中，我要顯為聖。」敬拜首先在於分別為聖——在於使上帝成聖。此不在於情感，不在於哭泣，不在於跳躍。拿答與亞比戶確實來到崇拜聚會中，然而他們的敬拜不合乎真正的規矩——他們獻上了「凡火」——上帝便擊殺了他們。

Ειδο ζανηιο λαυαδο αβο μαρδανο: βαγο νο ομοιογο αστο ωσο μαρδο. Μαρδανο νο μαγηιο κατα χοαηþο ασο μανανο βαγο αβο βαγοιηζνογο ηρσιδο. Βαγο χοαηþο κιριδο κι μαρδανο κατα λογο ασο μανο αβο βαγοιηζνογο ηρσιδο.

此教導人們認識:上帝不像人。人不能按照自己的意願來到上帝面前敬拜。上帝要求人按照祂的聖道來敬拜。

B. Εβραιο 12:28-29 — 希伯來書十二章二十八至二十九節
«Ειδο κι μαρδανο βασιλεια κι νο τρεμηγο κιρδο βοοηιο λαμβανηιο, μαρδανο χαριγο λαμβανδο βοοηιο, κι μαρδανο βαγο αβο βαγοιηζνογο κι ευαρεστο αστο αβο βαγο κιρδο βοοηιο, πιδο φοβηγο οδο σεβασμο, αβο κι βαγο τοανο πυρο κι χοαρηιο αστο.»

「所以我們既得了不能震動的國，就當感恩，照上帝所喜悅的，用虔誠、敬畏的心事奉上帝。因為我們的上帝乃是烈火。」(Hebrews 12:28-29 — "Therefore let us be grateful for receiving a kingdom that cannot be shaken, and thus let us offer to God acceptable worship, with reverence and awe, for our God is a consuming fire.")

Γραφηγο χοηνδο: «πιδο φοβηγο οδο σεβασμο» — ειδο ρωζανο ασο αληþαγο βαγοιηζνογο αστο. Νο «πιδο παþοβαδηγο οδο þαλιδηγο.» Φοβηγο ασο βαγο — αγνοιηζνογο ασο βαγο — ειδο αστοδο ασο βαγοιηζνογο αστο. Βαγο τοανο «πυρο κι χοαρηιο» αστο. Κι μαρδο αβο βαγο ωσο αβο þοοηγο ηρσιδο, ειδο μαρδο ωσο Ναδαβ οδο Αβιου κιριδο.

聖經說:「用虔誠、敬畏的心」——此乃真實敬拜之方式。而非「以情感與跳躍」。對上帝的敬畏——對上帝的分別為聖——此乃敬拜之根基。我們的上帝乃是「烈火」。若人來到上帝面前如同來到娛樂場所，此人便如同拿答與亞比戶所行的一般。

V. ΑΛΗÞΑΓΟ ΟΔΟ ÞΙΖΓΟ ΒΑΓΟΙΗΖΝΟΓΟ ΚΑΤΑ ΓΡΑΦΗΓΟ — 按照聖經的真實而正確之敬拜

A. Βαγοιηζνογο Πιδο Πνευμα Οδο Αληþαγο — 以靈和真理的敬拜
Ωσο ηδη γραφηιο, Ιωαννο 4:23-24 χοηνδο: «Αλλο ωρα ηρσιδο, οδο νωγο αστο, κι αληþαγο βαγοιηζνοιγο Πατερα πιδο πνευμα οδο αληþαγο βαγοιηζνογο κιρδο. Αβο κι Πατηρ ωσαυτωσο βαγοιηζνοιγο ζητηιο κι αβο μανο βαγοιηζνογο κιρδο. Βαγο πνευμα αστο, οδο μαρδανο κι αβο μανο βαγοιηζνογο κιριδο, πιδο πνευμα οδο αληþαγο βαγοιηζνογο κιρδο βοοηιο.»

如前所述，約翰福音四章二十三至二十四節說:「時候將到，如今就是了，那真正拜父的，要用心靈和誠實拜祂，因為父要這樣的人拜祂。神是個靈，所以拜祂的，必須用心靈和誠實拜祂。」（John 4:23-24）

«Πιδο πνευμα» — ειδο νο παþοβαδηγο ασο τανο αστο. Πνευμα αστο — κιρδηγο ασο Πνευμα Αγιο πιδο καρδια ασο μαρδο. «Οδο αληþαγο» — ειδο κατα λογο ασο βαγο αστο, κατα Γραφηγο, κατα εξηγησιγο ασο Γραφηγο. Βαγοιηζνογο κι νο πιδο αληþαγο αστο, βαγοιηζνογο νο αστο.

「以靈」——此並非肉體的情感。乃是靈——即聖靈在人心中之工作。「和真理」——此乃按照上帝的聖道、按照聖經、按照聖經之釋義。敬拜若不在真理之中，便不是敬拜。

B. Λογο Ασο Βαγο Πιδο Κεντρο Ασο Βαγοιηζνογο — 上帝的聖道在敬拜之中心
Νεεμιαο 8:1-8 χοηνδο þιζγο παραδειγμα ασο αληþαγο βαγοιηζνογο. Εζρα ιερευο νομο ασο βαγο αβο λαογο αναγνωσηγο κιριδο, «ασο φαρα ρωσο οσο μεσο

ρωσο,» πιδο νασο ασο παντα μαρδανο οδο ζινανο. Λευιτανο «σαφο ζανηιο λαυαδο οδο εξηγησιγο κιριδο, κι λαογο λογο ασο ναγαυκιρδηγο ζανηιο.»

尼希米記八章一至八節記載了真實敬拜的美好典範。祭司以斯拉向眾民宣讀上帝的律法書，「從清早到晌午」，在眾男女面前。利未人「使百姓明白律法……清清楚楚地念上帝的律法書，講明意思，使百姓明白所念的。」（Nehemiah 8:1-8 — "And Ezra the priest brought the Law before the assembly... And he read from it... from early morning until midday... And the Levites helped the people to understand the Law... They read from the book, from the Law of God, clearly, and they gave the sense, so that the people understood the reading."）

Ζανηιο ειδο: αληβαγο βαγοιηζνογο πιδο αναγνωσηγο οδο εξηγησιγο ασο λογο ασο βαγο αστο. Εζρα νο ισοριαγο χοηνδο. Εζρα νο παβοβαδηγο ασο μαρδανο κιριδο. Εζρα λογο ασο βαγο αναγνωσηγο κιριδο, οδο Λευιτανο εξηγησιγο κιριδο κι μαρδανο ζανηιο. Ειδο ωσο αληβαγο ναμαζκιρδηγο βοοηιο αστο.

請注意：真實的敬拜在於宣讀和講解上帝的聖道。以斯拉沒有講述故事。以斯拉沒有操縱人們的情感。以斯拉宣讀上帝的聖道，利未人講解使人們明白。此便是真正的崇拜聚會當有的樣式。

C. Ψαλμο Οδο Υμνο Πιδο Αληβαγο — 在真理中的詩篇與讚美
Κολοσσαεο 3:16 χοηνδο: «Λογο ασο Χριστο πιδο τοανανο πλουσιωσο ενοικηδο βοοηιο, πιδο παντα σοφια μαρδο μαρδο ζανηιο λαυαδο οδο νουβετηδο βοοηιο, πιδο ψαλμανο, υμνανο, ωδανο πνευματιγο, πιδο χαριγο πιδο καρδια τοανανο αβο βαγο ωδηγο κιρδο βοοηιο.»

歌羅西書三章十六節說：「當用各樣的智慧，把基督的道理豐豐富富地存在心裡，用詩章、頌詞、靈歌，彼此教導，互相勸戒，心被恩感，歌頌上帝。」（Colossians 3:16 — "Let the word of Christ dwell in you richly, teaching and admonishing one another in all wisdom,

singing psalms and hymns and spiritual songs, with thankfulness in your hearts to God.")

Ζανηιο ειδο: ωδηγο πιδο εκκλησιαγο αβο «ζανηιο λαυαδηγο οδο νουþετηδηγο» αστο — νο μονο αβο παþοβαδηγο. «Λογο ασο Χριστο πλουσιωσο ενοικηδο βοοηιο» — ωδηγο αβο λογο ασο βαγο αστοδο βοοηιο, νο αβο παþοβαδηγο ασο μαρδανο.

請注意：教會中的歌唱是為了「彼此教導和勸戒」——而非僅僅為了情感。「把基督的道理豐豐富富地存在心裡」——歌唱應當建立在上帝的聖道之上，而非建立在人的情感之上。

D. Βαγοιηζνογο Πιδο Φοβηγο Ασο Κυριο — 在敬畏耶和華中的敬拜
Ψαλμο 111:10 χοηνδο: «Φοβηγο ασο Κυριο σαρο ασο σοφιαγο αστο.»

詩篇一百一十一篇十節說：「敬畏耶和華是智慧的開端。」（Psalm 111:10 — "The fear of the LORD is the beginning of wisdom."）

Εκκλησιαστο 5:1-2 χοηνδο: «Παλο τοανο φυλαξο κι τοανο αβο κανδο ασο βαγο þαοιδο. Αβο νοζδο ηρσιδο οδο ναγαυκιρδηγο þιζγοτερο αστο ασο þοσια ασο σοφιλανο, αβο κι μανο νο ζανηιο κι μανο ραγο κιριδο. Αβο στομα τοανο μα ταχυγο κιρδο, οδο πιδο καρδια τοανο μα ταχυγο λογο αβο νασο ασο βαγο χοηνδο, αβο κι βαγο πιδο ασμανο αστο οδο τοανο πιδο ζαμιγο. Ειδο αστο κι λογο τοανο κασοκο βοοηιο.»

傳道書五章一至二節說：「你到上帝的殿要謹慎腳步。因為近前聽，勝過愚昧人獻祭，他們本不知道所做的是惡。你在上帝面前不可冒失開口，也不可心急發言；因為上帝在天上，你在地下，所以你的言語要寡少。」（Ecclesiastes 5:1-2 — "Guard your steps when you go to the house of God. To draw near to listen is better than to offer the sacrifice of fools... Be not rash with your mouth, nor let your heart be hasty to utter a word before God, for God is in heaven and you are on earth. Therefore let your words be few."）

Ειδο λογο þαοιγο αστο αβο αληþαγο βαγοιηζνογο. Σολομων χοηνδο: πιδο νασο ασο βαγο, λογο τοανο κασοκο βοοηιο. Βαγο πιδο ασμανο αστο, τοανο πιδο ζαμιγο. Ναμαζκιρδηγο νο τοπο αστο αβο þοοηγο οδο ζορηγο — ειδο τοπο αστο αβο σεβασμο, φοβηγο, αγνοιηζνογο.

此教訓對於真實的敬拜至關重要。所羅門說：在上帝面前，你的話語要寡少。上帝在天上，你在地上。崇拜聚會不是娛樂和呼喊的場所——乃是肅穆、敬畏、分別為聖的場所。

VI. ÞΥΝΟΨΙΓΟ ΟΔΟ ΤΕΛΟΣ — 總結

Πιδο ειδο γραφηγο, μαρδανο οινηιο κι:

在本文中，我們已清楚看見：

Πρωτο: Αβρηγο οδο þαλιδηγο πιδο ναμαζκιρδηγο νο αληþαγο αστο ασο νοζδηγο αβο βαγο (Ωσηε 7:14, Ισαιαο 29:13). Παþοβαδηγο ασο τανο νο κιρδηγο ασο Πνευμα Αγιο αστο (Γαλαταο 5:22-23, Α΄ Κορινþιο 14:33, 40).

第一：崇拜聚會中的哭泣與跳躍並非親近上帝之真實標記（何西阿書7:14，以賽亞書29:13）。肉體的激動並非聖靈之工（加拉太書5:22-23，哥林多前書14:33, 40）。

Λοο: Ποιμενο κι ισοριαγο χοηνδο πιδο τοπο ασο εξηγησιγο Γραφηγο, μανο λογο ασο βαγο νο κηρυξηιο (Β΄ Τιμοþεο 4:2-4, Ιερεμιαο 23:16). Μανο «οινηγο ασο καρδια μανανο» χοηνδο, νο λογο ασο Κυριο.

第二：以故事取代聖經釋義的牧師，並非在傳講上帝的聖道（提摩太後書4:2-4，耶利米書23:16）。他們在說「出於自己心中的異象」，而非耶和華的話。

Υαρηιο: Ναμαζκιρδηγο κι ωσο κονβεντιο ασο κοσμο αστο, ειδο βλασφημια αβο ναμο ασο βαγο αστο (Ματþαιο 6:7-8, Εξοδο 20:7). Αβο κι ειδο νο φαρακο αστο ασο κιρδηγο ασο εþνανο οδο μηβαγιγο.

第三：與世俗大會無異的崇拜聚會，乃是對上帝之名的褻瀆（馬太福音6:7-8，出埃及記20:7）。因為此與外邦人和不信者的行為毫無分別。

Σοφαρο: Αληβαγο βαγοιηζνογο πιδο αγνοιηζνογο αστο — πιδο φοβηγο ασο Κυριο (Λευιτικο 10:1-3, Εβραιο 12:28-29, Ψαλμο 111:10, Εκκλησιαστο 5:1-2). Βαγοιηζνογο πιδο πνευμα οδο αληβαγο βοοηιο (Ιωαννο 4:23-24), πιδο λογο ασο βαγο πιδο κεντρο (Νεεμιαο 8:1-8), πιδο ωδανο κι ζανηιο λαυαδο (Κολοσσαεο 3:16), πιδο κοσμο οδο ταξιγο (Α΄ Κορινβιο 14:40).

第四：真實的敬拜在於分別為聖——在於敬畏耶和華（利未記10:1-3，希伯來書12:28-29，詩篇111:10，傳道書5:1-2）。敬拜必須以靈和真理（約翰福音4:23-24），以上帝的聖道為中心（尼希米記8:1-8），以教導性的詩歌為方式（歌羅西書3:16），規規矩矩、按著次序（哥林多前書14:40）。

Βαγο μαρδανο αβο αληβαγο βαγοιηζνογο βωαζηιο — πιδο πνευμα οδο αληβαγο — νο πιδο παβοβαδηγο ασο τανο. Κι εκκλησιαγο αβο ειδο λογο γαρδηιο, ειδο εκκλησιαγο αβο μιβρο ασο βαγο γαρδηιο.

願上帝呼召祂的百姓歸回真實的敬拜——以靈和真理——而非以肉體之情感。若教會轉離此真道，此教會便是轉離了上帝的道路。

Αμην.

阿們。

附錄一：巴克特里亞語（Bactrian）書寫說明 / Appendix: Note on the Bactrian Language

本文中的巴克特里亞語部分係根據已知語料（Sims-Williams 所編纂之巴克特里亞語文獻、Surkh Kotal 銘文、Rabatak 銘文、錢幣銘文、Khalili 文獻等），並採用其希臘字母書寫系

統。核心詞彙如 βαγο（bago，「神」）、ιαζαδο（iazado，「神祇/yazata」）、þαο（šao，「王」）、μαρδο（mardo，「人」）、κιριδο（kirido，「做」）、ζανηιο（zanēio，「知道」）、χοηνδο（xoēndo，「說」）、ναγαυ（nagau，「聽」）、οδο（odo，「和」）等均出自已證實之巴克特里亞語詞彙。神學術語因巴克特里亞語歷史上非基督教用語之語言，故採用新造詞與借詞之方法處理：以 βαγοιηζνογο（bagoiēznogo，源自 βαγο「神」+ ιηζνογο，仿 *yazna-「崇拜」之構詞）表「對神的崇拜」；以 αγνοιηζνογο（agnoiēznogo，「聖化/分別為聖」）表 sanctification；以 αληþαγο（alēšago，以 þ 表示 š 音）表「真理/真實」；以 παþοβαδηγο（pašobadēgo）表「情感主義/受激情驅動」等。特殊字母 Þ（大寫）/ þ（小寫），即 sho 字母（Unicode U+03F7 / U+03F8），乃巴克特里亞語書寫系統中唯一增添之非希臘字母，用以表示 /ʃ/（sh）音，如錢幣銘文 ÞAONANOÞAO KANHÞKI KOÞANO（šaonanošao kanēški košano，「萬王之王迦膩色伽，貴霜」）所示。本文之語法結構遵循巴克特里亞語已知之特徵：直接格與斜格之二格體系、後動詞語序之傾向、繫詞 αστο（asto，「是」）之使用、以及 -o 詞尾之名詞形態。

附錄二：引用經文索引 / Scriptural References

Exodus 出埃及記 20:7; Leviticus 利未記 10:1-3; Nehemiah 尼希米記 8:1-8; Psalm 詩篇 111:10; Ecclesiastes 傳道書 5:1-2; Isaiah 以賽亞書 29:13; Jeremiah 耶利米書 23:16; Hosea 何西阿書 7:14; Matthew 馬太福音 6:7-8; John 約翰福音 4:23-24; 1 Corinthians 哥林多前書 14:33, 40; Galatians 加拉太書 5:22-23; Colossians 歌羅西書 3:16; 2 Timothy 提摩太後書 4:2-4; Hebrews 希伯來書 12:28-29.

Γραφηιο πιδο σαρλο MM XXVI ασο Χριστο. 撰於主後二〇二六年。